Lietas Nr. C07055813
Lietas arhīva Nr. C-0558-13/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2013.gada 11.novembrī

Aizkraukles rajona tiesa

tiesnese I.Silicka

izskatīja rakstveida procesā civillietu AS /Nosaukums/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS /Nosaukums/ (turpmāk - prasītājs) 2013.gada 24.jūlijā cēlis Aizkraukles rajona tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk - atbildētājs) par parāda Ls 850 piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju un atbildētāju 2012.gada 18.decembrī tika noslēgts finanšu līzinga līgums Nr.FL18122012/02440 (turpmāk – līgums), kur līguma 2.1.punkts nosaka, lai saņemtu līzingu, līzinga ņēmējs (atbildētājs) apņemas nodot Mogo (prasītājs) īpašuma tiesības uz transportlīdzekli, pārdodot transportlīdzekli Mogo, un Mogo apņemas samaksāt līzinga ņēmējam transportlīdzekļa pirkuma cenu.

Līguma 4.2.punkts nosaka, ka līzinga noslēgšanai un transportlīdzekļa pieņemšanai pēc līzinga piedāvājuma saņemšanas līzinga ņēmējs apstiprina Mogo piedāvājumu - no līzinga ņēmēja konta, kas atvērts Latvijā reģistrētā kredītiestādē, pārskaitot uz Mogo kontu līzinga ņēmēja reģistrācijas komisiju un maksājuma mērķī norādot „piekrītu līguma Nr. (norādot līguma numuru)" noteikumiem.

Norādīts, ka atbildētājs ir izpildījis visus norādījumus, kuri minēti līgumā, ko apliecina maksājuma uzdevums, kurā no atbildētāja konta ir ieskaitīts prasītāja kontā Ls 0,01.

Līguma 5.1.punkts noteic, ka 2 (divu) darba dienu laikā pēc līguma noslēgšanas Mogo nosūta līzinga ņēmējam uz viņa pasta adresi pilnvaru Mogo vārdā veikt visas darbības, kas nepieciešamas Mogo kā transportlīdzekļa īpašnieka un līzinga ņēmēja kā transportlīdzekļa turētāja reģistrācijai Ceļu satiksmes drošības direkcijā (turpmāk - CSDD). Atbildētājs ievērojis līguma 5.2.punktā noteikto, ka līzinga ņēmējam 5 (piecu) dienu laikā pēc pilnvaras nosūtīšanas jāreģistrē transportlīdzeklis CSDD uz Mogo vārda, kā transportlīdzekļa turētāju norādot līzinga ņēmēju.

Atbildētājs 2012.gada 19.decembrī reģistrējis transportlīdzekli BMW 525, šasijas Nr.WBADG71060BW86454, 2005.gada izlaiduma, tumši zilā krāsā, uz prasītāja vārda un tā nonākusi prasītāja īpašumā, līdz ar to, atbilstoši līguma 6.1.punktam, transportlīdzekļa pirkuma cena līzinga ņēmējam tiek samaksāta, pārskaitot to uz līzinga ņēmēja kontu.

Prasītājs 2012.gada 19.decembrī pārskaitīja uz atbildētāja kontu AS /Nosaukums/ Ls 850, kas uzliek par pienākumu atbildētājam pildīt līguma 7.1.punkta noteikumus, kuros noteikts, ka līzinga ņēmējs apņemas veikt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus un procentu maksājumus grafikā noteiktajos termiņos, apmēros un valūtā, kur par līguma maksājumiem Mogo sagatavo un iesniedz līzinga ņēmējam rēķinus. Saskaņā ar prasītāja grāmatvedības datiem, atbildētājs nav veicis nevienu līzinga maksājumu saskaņā ar līgumam pievienoto grafiku.

Norādīts, ka saskaņā ar līguma 14.3.punktu, Mogo ir tiesīgs piemērot par līgumā noteikto maksājumu kavējumu līdz saistību izpildei vai līdz līguma izbeigšanai nokavējuma līgumsodu 1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, bet pēc līguma izbeigšanas - līgumā noteikto maksājumu kavējuma dēļ nokavējuma līgumsodu 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu.

2013.gada 29.janvārī atbildētājam tika nosūtīts atgādinājums, nekādus iebildumus atbildētājs netika izteicis. 2013.gada 4.martā atbildētājam tika nosūtīts brīdinājums, arī šoreiz nekādi iebildumi netika saņemti.

Līguma 15.3.1.punktā noteikts, ka līguma darbības termiņš var tikt pārtraukts, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 dienas. 2013.gada 18.martā atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par atkāpšanos no līguma sākot ar 2013.gada 18.martu ar paziņojumā iekļautu lūgumu – nodot transportlīdzekli ar tā ražotāja

komplektāciju. Norādīts, ka līdz šim ar atbildētāju nekāda vienošanās nav tikusi panākta, līdz ar to, prasītājs ir spiests celt prasību tiesā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1537., 1587., 1652., 1765.pantu, Civilprocesa likuma 1., 9., 10., 24., 26., 27., 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu, 35.panta pirmās daļas 1.punktu, 39., 41., 74., 82.panta otro daļu, 93., 127.-130., 195., 250.^{19} pantu, 250.^{20} pantu, 250.^{25} pantu.

Prasītājs lūdz tiesu: piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam parādu Ls 1091,03 apmērā, kurš sastāv no galvenā parāda Ls 850, nolīgtajiem procentiem par laika periodu no 2013.gada 18.janvāra *(neveiktā pirmā maksājuma termiņš)* līdz 2013.gada 18.martam *(atkāpšanās no līguma)* Ls 141,86, nokavējuma līgumsoda Ls 87,57 apmērā, likumiskajiem procentiem par laika periodu no 2013.gada 25.marta līdz 2013.gada 15.jūnijam Ls 11,60, naudas līdzekļus pārskaitot uz prasītāja norēķinu kontu kredītiestādē /Nosaukums/ AS, kods: HABALV22, konta Nr./konta numurs/; noteikt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% (seši procenti) gadā sākot no līguma laušanas dienas, t.i. - no 2013.gada 18.marta līdz sprieduma izpildei; piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam samaksāto valsts nodevu Ls 163,65 apmērā, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, pavisam kopā Ls 166,95.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs nevēlas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

No lietas materiāliem redzams, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22} panta pirmo daļu 2013.gada 10.jūnijā prasītājam un atbildētājam ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim *(lietas 33.-34.lapa)*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajā daļānoteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Rakstveida paskaidrojumus par celto prasību atbilstoši Civilprocesa likuma 148.panta noteikumiem atbildētājs nav iesniedzis.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Ar Aizkraukles rajona tiesas tiesneses 2013.gada 2.augusta lēmumu civillietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā uz lietā esošo pierādījumu pamata 2013.gada 11.novembrī, par ko paziņots pusēm *(lietas 35.lapa)*. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civillikuma 1402.pants nosaka, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs 2012.gada 18.decembrī noslēdzis ar atbildētāju finanšu līzinga līgumu Nr.FL18122012/02440, saskaņā ar kuru puses vienojušās par līzinga summu un valūtu – Ls 850, kas saskaņā ar līguma 2.1.punktu ir transportlīdzekļa BMW 525, šasijas Nr.WBADG71060BW86454, 2005.gada izlaiduma, ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, tumši zilā krāsā, pirkuma cena *(lietas 10.lapa).*

Minētā līguma 5.punktā noteikta procentu likme – fiksēta, procenti gadā – 70,43%, procenti mēnesī – 5,87%, procenti dienā – 0,19% *(lietas 10.-15., 25.lapa).*

Lietas materiāli apstiprina, ka atbilstoši līguma 4.2.noteikumiem, 2012.gada 19.decembrī atbildētājs kā līzinga ņēmējs apstiprinājis līzinga devēja piedāvājumu - no līzinga ņēmēja konta, kas atvērts AS /Nosaukums/, pārskaitījis uz līzinga devēja kontu līzinga ņēmēja reģistrācijas komisiju Ls 0,01 apmērā un maksājumu mērķī norādījis, ka piekrīt līguma Nr.FL18122012/02440 nosacījumiem *(lietas 28.lapa).*

Finanšu līzinga līgumā ietverts transportlīdzekļa izpirkuma grafiks, kurā puses vienojušās par līzinga pamatsummas un procentu maksājuma ikmēneša apmēru, nosakot līzinga termiņu – 2013.gada 18.decembris.

Vispārējo finanšu līzinga noteikumu 6.1.punktā noteikts, ka transportlīdzekļa pirkuma cena līzinga ņēmējam tiek samaksāta, pārskaitot to uz līzinga ņēmēja kontu pēc tam, kad līzinga ņēmējs ir reģistrējis transportlīdzekli uz līzinga devēja vārda, kā turētāju norādot līzinga ņēmēju.

Ar prasības pieteikumam pievienoto 2013.gada 18.jūlija izdruku no CSDD informatīvās sistēmas pierādīts, ka atbildētājs kā līzinga ņēmējs 2012.gada 19.decembrī reģistrējis sev piederošo transportlīdzekli BMW 525, ar šasijas Nr.WBADG71060BW86454, 2005.gada izlaiduma, tumši zilā krāsā, ar valsts reģistrācijas numuru /reģ. numurs/ uz prasītāja vārda *(lietas 25.lapa).*

Ar lietas materiāliem pievienoto debeta paziņojumu Nr.FT1235427678 pierādīts, ka prasītājs 2012.gada 19.decembrī uz atbildētāja bankas kontu prasītājs pārskaitījis līzinga summu Ls 850 apmērā *(lietas 29.lapa).*

Tiesa atzīst, ka minētais finanšu līzinga līgums noslēgts atbilstoši LR Civillikuma prasībām, nav apstrīdēts, līdz ar to ir saistošs līgumslēdzējiem.

Civillikuma 1590.pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu, bet Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai pēc parašas.

Vispārējo finanšu līzinga noteikumu 7.1.punktā līzinga ņēmējs apņēmies veikt transportlīdzekļa izpirkuma maksājumus un procentu maksājumus grafikā noteiktajos termiņos, apmēros un valūtā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs līzinga summu prasītājam nav atmaksājis, un nav veicis pat pirmo maksājumu, kas saskaņā ar līguma grafiku noteikts 2013.gada 18.janvārī *(lietas 10.lapa).*

2013.gada 29.janvārī prasītājs nosūtījis atbildētājam atgādinājumu par maksājuma kavējumu kopā ar parāda summas un nokavējuma procentu aprēķinu, kur atbildētājam lūgts ne vēlāk kā 5 (piecu) darba dienu laikā no atgādinājuma saņemšanas dienas samaksāt parādu un nokavējuma procentus Ls 111,73 apmērā, brīdinot, ka pretējā gadījumā prasītājs būs spiests griezties tiesā šī jautājuma atrisināšanai *(lietas 16.-17.lapa).*

Atkārtoti 2013.gada 4.martā prasītājs nosūtījis atbildētājam brīdinājumu par parāda un nokavējuma procentu samaksu Ls 201,32 apmērā *(lietas 18.-21.lapa).*

Vispārējo finanšu līzinga līguma noteikumu 15.3.1.punktā noteikts, ka līguma darbības termiņš var tikt pārtraukts, ja līzinga ņēmējs pilnībā vai daļēji nav veicis termiņā līgumā noteikto maksājumu vai tā daļu un kavējums ilgst 10 dienas.

2013.gada 18.martā prasītājs paziņojis atbildētājam par atkāpšanos no finanšu līzinga līguma ar 2013.gada 18.martu, lūdzis nodot transportlīdzekli ar tā ražotāja komplektāciju prasītājam *(lietas 22.-24.lapa).*

Ar lietas materiāliem pievienoto prasītāja 2013.gada 11.novembra iesniegumu pierādīts, ka transportlīdzeklis BMW 525, šasijas Nr.WBADG71060BW86454, 2005.gada izlaiduma, ar valsts reģistrācijas numuru /reģ. numurs/, tumši zilā krāsā, ir avarējis, nav pārdodams un nododams metāllūžņos *(lietas 37.lapa).*

No prasības pieteikumā iekļautajiem parāda aprēķiniem izriet, ka atbildētājs nav pildījis finanšu līzinga līguma noteikumus attiecībā uz transportlīdzekļa izpirkuma maksājumu veikšanu, atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu, kas sastāv no pamatsummas un procentu maksājuma, līdz ar to prasītājs aprēķinājis galveno parādu Ls 850 apmērā un līgumiskos procentus Ls 141,86 *(lietas 4.lapa).*

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

No parāda aprēķina izriet, ka prasītājs līgumiskos procentus aprēķinājis līdz starp pusēm noslēgtā līguma izbeigšanas dienai – 2013.gada 18.martam, līdz ar to šis termiņš, par kuru aprēķināti procentu maksājumi, ir judikatūrai atbilstošs *(skat.2013.gada 30.janvāra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta spriedumu lietā Nr.SKC – 644/2013).* Tiesa atzīst, ka procentu aprēķins veikts atbilstoši finanšu līzinga līguma nosacījumiem, un ir pamats no atbildētāja piedzīt procentus prasības pieteikumā norādītajā apmērā.

Par parāda samaksas nepieciešamību atbildētājs ir brīdināts *(lietas 16., 18., 22.lapa),* un ņemot vērā apstākli, ka transportlīdzeklis nav pārdodams, līdz ar to no atbildētāja piedzenams pamatparāds Ls 850 apmērā un līgumiskie procenti Ls 141,86 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Puses finanšu līzinga līguma 14.3.punktā vienojušās, ka par līgumā noteikto maksājumu kavējumu līdz saistību izpildei vai līdz līguma izbeigšanai maksājams nokavējuma līgumsods 1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu, bet pēc līguma izbeigšanas - līgumā noteikto maksājumu kavējuma dēļ nokavējuma līgumsodu 0,5% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru kavējuma dienu. Līgumslēdzēji finanšu līzinga līgumā paredzējuši līgumsodu Civillikuma 1716.panta izpratnē par līguma neizpildi vai nepienācīgu izpildi.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu par ikmēneša transportlīdzekļa izpirkuma un procentu maksājumu kavējumu par laika periodu no 2013.gada 18.janvārim līdz 2013.gada 18.martam Ls 87,57 apmērā. Vērtējot prasījumu par līgumsoda piedziņu, tiesa ņem vērā, ka atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu, līdz ar to, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams līgumsods prasības pieteikumā norādītajā Ls 87,57 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1760.pantu, likumiskie procenti (1759.p.) prasāmi nevis atsevišķi, bet reizē ar galveno saistību (..), atbilstoši 1765.pantam, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās summas par laika periodu no līguma laušanas 2013.gada 25.marta līdz 2013.gada 15.jūnijam Ls 11,60 apmērā, minēto summu iekļaujot kopējā prasības summā *(lietas 4.lapa).* Savukārt, prasītāja prasījumos pieteicis lūgumu noteikt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% (seši procenti) gadā sākot no līguma laušanas dienas, t.i. - 2013.gada 18.marta, līdz pilnai sprieduma izpildei.

Tā kā likumiskie procenti 6% gadā no neatmaksātās summas par laika periodu no līguma laušanas 2013.gada 25.marta līdz 2013.gada 15.jūnijam Ls 11,60 apmērā ir iekļauti kopējā prasības summā, tie piedzenami no atbildētāja norādītajā apmērā.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru (..).

Līdz ar to, tiesa atzīst par pamatotu prasītāja lūgumu par tiesībām saņemt 6% (seši procenti) gadā no piedzenamā pamatparāda Ls 850, par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), nosakot, ka likumisko procentu piedziņa veicama no 2013.gada 16.jūnija.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Prasītājs, ceļot prasību, samaksājis valsts nodevu Ls 163,65 *(lietas 7.lapa)*, kā arī samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus – izdevumus, kas saistīti ar tiesas korespondences piegādāšanu un izsniegšanu Ls 3,30 *(lietas 8.lapa)*. Minētie tiesas izdevumi piedzenami no atbildētāja par labu prasītājam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu (..), tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei (..). Atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 195., 204.^{1} pantu, 250.^{25} pantu, 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, par labu AS /Nosaukums/, vienotais reģistrācijas Nr./numurs/, galveno parādu Ls 850 (astoņi simti piecdesmit latus), līzinga lietošanas procentus par laika periodu no 2013.gada 18.janvāra līdz 2013.gada 18.martam Ls 141,86 (viens simts četrdesmit vienu latu un 86 santīmus), līgumsodu Ls 87,57 (astoņdesmit septiņus latus un 57 santīmus), likumiskos procentus no 2013.gada 25.marta līdz 2013.gada 15.jūnijam Ls 11,60 (vienpadsmit latus un 60 santīmus), valsts nodevu Ls 163,65 (viens simts sešdesmit trīs latus un 65 santīmu), un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 (trīs latus un 30 santīmus), kopā Ls 1257.98 (viens tūkstotis divi simti piecdesmit septiņus latus un 98 santīmus).

Noteikt AS „mogo", vienotais reģistrācijas Nr./adrese/, tiesības saņemt no /pers. B/, /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no galvenā parāda summas Ls 850 par laika periodu no 2013.gada 15.jūnija līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Samaksa veicama prasītāja norēķinu kontā kredītiestādē /Nosaukums/ AS, kods: HABALV22, konta Nr./konta numurs/.

Noteikt /pers.B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2013. gada 11.novembra, kasācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Tiesnese I.Silicka